

SYNTI JA SYYLLISYYS

IHMISYYDESTÄ

- Ihminen on kokonaisuus
 - * ruumiillisuus (*sooma*)
 - * mielekkyys (*psykhee*)
 - * sosiaalisuus
 - * hengellisyys
- Mieli on inhimillinen, mentaalinen kokemusmaailma (prof. Veikko Tähkä)
- Ihminen elää rajapintatodellisuudessa
 - ==> immanenssi – transsendenssi
- Elämä rakentuu perusteissaan
 - * liikkeelle
 - * dynaamisuudelle
 - * vuorovaikutukselle
- Erillisyys ja itsenäisyys johtavat aikuiseen yhteyteen / yhteisöllisyyteen
- Elämän matka tapahtuu integraation ja disintegraation jännitteessä

SYNNISTÄ

- Lähtökohtaisesti teologinen käsite
- Luonteeltaan
 - * kapinaa
 - * ylpeyttä
 - * itsekkyyttä
 - * rakkaudettomuutta
- Juontuu ihmisen ja Jumalan välisen primaarisuhteen totaalivauriosta
- Synnin primaarisena referenssinä Jumalan mieli (*verbum Dei*)
- Synnin sekundaarisena referenssinä ihmisen elämä
- Syvyydestä nähdään jotain, loput uskotaan sanasta (cf. Tunnustuskirjat)
- Synti on tragedia, ei positiivinen suure (cf. ”syntisen hyvä karkki”)

- Huutaa sovitusta ja oikeuden (vanhurskaus) toteutumista
 - * sovitus (*hilasmos*)
 - * sovinto (*katallagee*)
 - * lunastus / hyvitys (*satisfactio*)
 - * vanhurskauttaminen (*iustificatio*)

SYLLISYYDESTÄ

- Kysymys syyllisyydestä on perusteissaan moraalinen (oikea vs. väärä)
- Laki tuomitsee rikkojansa syylliseksi
 - * luonnollinen laki
 - * kirjoitettu laki
- Humaanisti tarkasteltuna luonteeltaan spesifistä ja analyttistä
- Teologisesti tarkasteltuna myös kokonaisvaltaista ja synteettistä
 - <== Katumus ei väittele siitä, mikä on syntiä tai mikä ei ole, vaan kokoaa kaiken yhteen ja sanoo että olemme kokonaan syntisiä (Luther)
- Syyllisyys (objekt.) on eri asia kuin syyllisyyden tunteet (subjekt.)

MIELENTERVEYDESTÄ

- Mieli kokee, tuntee ja ajattelee
- Sekä toimintakykyä että oireiden puutetta
- Kehittyy iän myötä vuorovaikutussuhteissa kehityskriisien kautta
- Ihmisen minä etsii tasapainoa viettipohjan, ulkomaailman haasteiden ja yliminän välissä pyrkien ekonomisesti kestäväää ja edulliseen tilanteeseen
- Minä käyttää puolustusmekanismeja, joiden taloudellisuusaste vaihtelee
- Mieli = tietoisuus + tiedostamaton
- Ristiriidat ==> ahdistus ==> oireet
- Oire diagnostiikka, kuten esim.
 - * psykoottiset häiriöt
 - * mielialahäiriöt
 - * ahdistuneisuushäiriöt
 - * persoonallisuushäiriöt
- Tasodiagnostiikka
 - * neuroottistasoinen (oirepatologiaa)
 - * rajatilatasoinen (persoonallisuuspatologiaa)
 - * psykoottistasoinen (persoonallisuuspatologiaa)

*NEUROOTTISUUDESTA

- Ahdistuneisuutta, johon liittyy kokemus pakonomaisuudesta
- Pakkoajatukset (obsessiot) ja pakkotoiminnot (kompulsiot)
- Psykodynamiikasta:
 - * vaillinaisesti toteutunut itsenäistymisprosessi
 - * seksuaalisuus ja aggressio usein vaillinaisesti haltuun otettuja
 - * vahingoittumisen, kuoleman ja tuhoutumisen pelko yleistä
 - * arkaistisen julmaksi jäänyt yliminä (vanhempi-introjektio)
 - * ristiriita miellyttämisen ja kapinan välillä
- ==> syyllisyydentunteita ja ahdistuneisuutta
- Vaihtelee yksittäisistä oireista kokonaispersoonaa leimaavaan patologiaan
- Oireet yleensä jäykkiä (palvelevat kontrollia), sillä tunteet pelottavia
- Oireiden sisällöt vaihtelevat

*NEUROOTTISUUDEN USKONNOLLISISTA SISÄLLÖISTÄ

- Uskonnollinen usko sinänsä psykodynaamisesti neutraalia
- Psykopatologia voi kuitenkin omaksua uskonnollisia sisältöjä
- Analogia vanhempi-introjektin ja jumala-kuvan välillä
- Syyllisyyteen liittyvät kysymykset yhdistävät uskontoon
- Myös tietyt puolustusmekanismit löytävät vastakaikua, kuten esim.
 - * projektio
 - * älyllistäminen (dogmaattisuus, tieteellisyys)
 - * halkominen eli split (hyvä vs. paha)
- Esimerkkejä uskonnollisista obsessioista:
 - * pakkorukoilu (cf. ”Rukoilkaa lakkaamatta” 1 Tess.5:17)
 - * pakonomainen tarve ajatella hyvää
 - * epärealistiset syyllisyydentunteet (kvalitat. tai kvantitat.)
 - * hyvitysajatukset (täydellinen katumus, pahan vihaaminen)
 - * Pyhän Hengen pilkka -kysymyksen pakonomainen miettiminen
- Esimerkkejä uskonnollisista kompulsioista:
 - * pakkotodistus (cf. Waltarin Feliks Onnellinen)
 - * pakonomainen rukoilu (ääneen, tietyssä asennossa tai paikassa)
 - * pakonomainen Raamatun lukeminen (ilman sisäistä halua)
 - * asketismi ja erilaiset välttämistoiminnot